

OKK Koksovny, a.s.

Zpráva o stavu a vývoji životního prostředí, bezpečnosti a hygieny práce v roce 2020

OKK Koksovny, a.s. kladou důraz na minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí při vlastní výrobě a systematické pokračování v cestě neustálého zlepšování ekologického profilu firmy nyní i v budoucnosti.

Plnění jednotlivých ekologických ukazatelů společnosti je zveřejňováno průběžně ve výročních zprávách a je kontrolováno externími kontrolními orgány a audity včetně správních úřadů, jako jsou ČIŽP, KÚ MSK a KHS.

1. Systém řízení ochrany životního prostředí

Ochrana životního prostředí a trvalé snižování environmentálních dopadů všech výrobních i nevýrobních činností, výrobků a služeb na životní prostředí u nás vychází z principů řízení. Ten je budován a průběžně rozvíjen podle zásad „nejlepší praxe“. Naše společnost je od roku 2015 držitelem certifikátu systému environmentálního managementu dle standardu normy ČSN EN ISO 14001:2016.

2. Integrovaná politika společnosti

Při svých činnostech uplatňujeme efektivní postupy pro snižování negativních vlivů na životní prostředí a lidské zdraví. Usilujeme o bezpečné a environmentálně odpovědné řízení, které povede k dlouhodobé stabilitě a prosperitě. Vycházíme přitom z analýzy současných i budoucích potřeb a očekávání zákazníků.

ZAVÁZALI JSME SE:

1. dodržovat při svých činnostech příslušné závazné povinnosti z oblasti environmentu a bezpečnosti,
2. prosazovat v praxi principy neustálého zlepšování pro další rozvoj systému environmentálního managementu a zvyšování bezpečnosti,
3. předcházet havarijním stavům vyhledáváním rizik a realizací bezpečných pracovních postupů, efektivně a účinně realizovat opatření v oblasti ochrany životního prostředí a bezpečnosti,
4. vytvářet a následně využívat finanční zdroje pro realizaci bezpečnostních opatření a zajištění ochrany životního prostředí,
5. vzdělávat zaměstnance a zvyšovat jejich povědomí v otázkách ovlivňování životního prostředí a bezpečnosti,
6. uplatňovat principy ochrany životního prostředí a bezpečnosti do vztahů s dodavateli,
7. udržovat a rozvíjet systém řízení environmentu a bezpečnosti k dosažení cílů a cílových hodnot, tyto pravidelně ověřovat vedením společnosti.

Tato politika je závazným dokumentem pro všechny naše zaměstnance a spolupracující subjekty. Je pravidelně přezkoumávána a tvoří součást prezentace naší společnosti.

3. Ekologické investice

V roce 2020 jsme realizovali na svých provozech investiční akce směřující ke zlepšení ekologických dopadů na životní prostředí:

Název stavby	Náklady v roce 2020 (tis. Kč)	Účel stavby
Vzorkování benzolu	600	Snížení fugitivních emisí benzenu
Rekonstrukce převáděcího vozu KB č. 7	3 490	Omezení emisí při obsazování
Automatické čištění stoupaček	7 426	Omezení emisí při čištění stoupaček

Benzolka

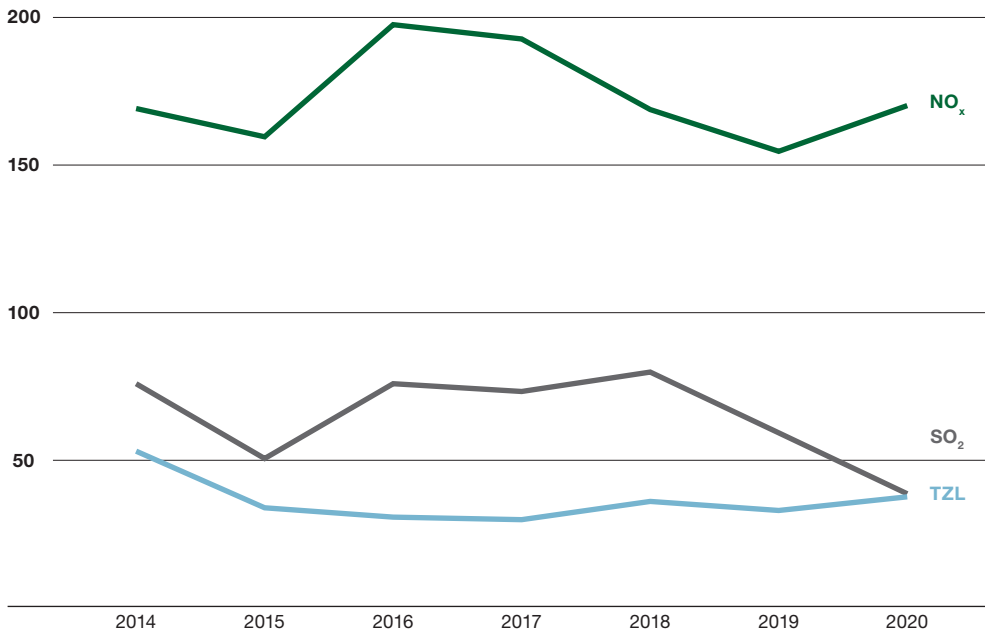

Převáděcí vůz

4. Ochrana ovzduší

V oblasti péče o životní prostředí věnujeme hlavní pozornost řádnému provozu a údržbě ekologických zařízení, včetně kontinuálního monitorování provozovaných technologií. Na základě zákona o ovzduší č. 201/2012 Sb. včetně návazných vyhlášek a nařízení vlády a po provedeném přezkumu Integrovaného povolení provozujeme koksovnu Svoboda v souladu s platnými BAT limity.

Emise znečišťujících látek na koksovně Svoboda (tun/rok)

Emise znečišťujících látek jsou ovlivněny výrobním programem, druhem vsázky a provozním režimem.

ÚDRŽBA A PROVOZ EKOLOGICKÝCH ZAŘÍZENÍ

Po celý rok 2020 jsme prováděli kontroly případných úniků vizuálních emisí a také kontroly provozování ekologických zařízení k ochraně ovzduší.

Za účelem omezení resuspenze prachových částic jsme prováděli, při vhodných klimatických podmínkách, úklid zametacím vozem vnitropodnikových komunikací 2x týdně (1x týdně nad rámec IP) a komunikace Koksární ulice v intervalu 1x měsíčně.

Provedli jsme řadu kontrolních a autorizovaných měření za účelem ověření funkčnosti zařízení a plnění podmínek IP.

Veškeré zdroje znečišťování ovzduší jsme provozovali v souladu s platným IP a legislativou o ochraně ovzduší (zákon č. 201/2012 Sb.).

VÝZNAMNÉ EKOLOGICKÉ AKCE PROVEDENÉ V ROCE 2020

Na provoze koksovna Svoboda:

- rekonstrukce převáděcího vozu KB č. 7, která zvýšila účinnost odsávání plynu při vytlačování a obsazování komory a zamezuje úniku TZL, PAU a VOC,
- automatické čištění stoupaček KB č. 7–10, které snížilo množství emisí TZL a PAU z technologie koksování,
- modernizace vzorkování benzolu, které snížilo množství fugitivních emisí benzenu v souladu s legislativou REACH,
- projekt modernizace 3 ks kompresorů pro odsíření plynu,
- projekt snížení energetické náročnosti administrativní budovy a koupelen.

Na provoze koksovna Jan Šverma:

- pokračovalo ochranné sanační podzemní čerpání vod, III. etapa v rámci staré ekologické zátěže. Cílem prováděných prací je zamezit šíření kontaminace z areálu koksovny Šverma provozováním lokálních hydraulických depresí v ohniscích znečištění horninového prostředí a podzemní vody.

5. Vodní hospodářství

PITNÁ VODA

Odebíráme ji na základě kupní smlouvy uzavřené s OVaK a.s.

PROVOZNÍ VODA

Odběr z řeky Odry je povolen na základě IP vydaného zvlášť pro koksovnu Svoboda a zvlášť pro areál koksozny Jan Šverma KÚ MSK. Množství odebrané vody závisí především na objemu výroby koksu a na venkovních teplotách.

VYPOUŠTĚNÍ VODY

Na koksovně Svoboda se jedná o předčištěnou fenolčpavkovou vodu, která vzniká při výrobě koksu. Vypouštění jsou povolena IP vydanými KÚ MSK.

Koksovna Svoboda má povoleno **vypouštění vody do řeky Ostravice** na základě IP, a to ve výši 2 mil. m³/rok. Množství vypouštěné vody závisí na dešťových srážkách a venkovních teplotách. V roce 2020 jsme do Ostravice vypustili 141 179,85 m³ odpadní vody.

Vypouštění odpadní vody do Černého příkopu je po odstavení provozu na koksovně Jan Šverma povoleno pouze při zvýšených dešťových srážkách nebo při poruchách čerpacích stanic.

Při běžném provozování areálu koksozny Jan Šverma je **odpadní voda přečerpávána do ÚČOV Ostrava**. Po odstavení výroby koksu v této koksovně se z areálu přečerpává do ÚČOV Ostrava jen voda sanační, splašková a část vody dešťové. V roce 2020 se na ÚČOV Ostrava přečerpalo 110 913 m³ těchto vod.

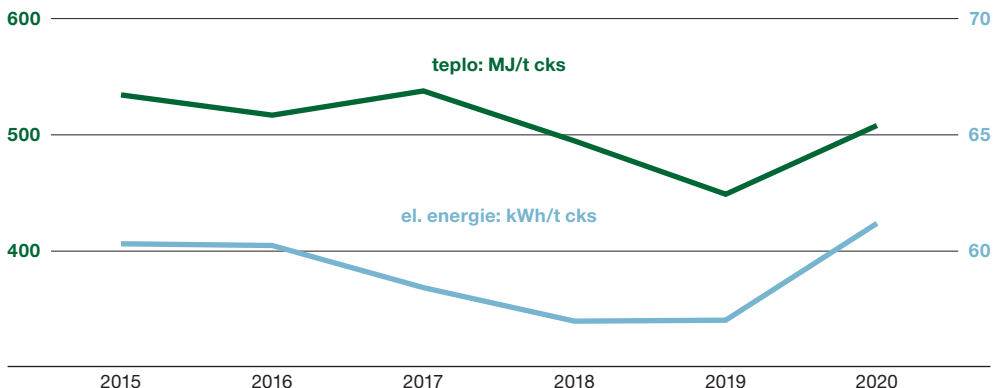
Vypouštění vody do veřejné kanalizace v Koksární ulici je povoleno na základě kupní smlouvy uzavřené s OVaK Ostrava. Jedná se o splaškovou vodu z koksozny Svoboda.

6. Nakládání s energiemi

Sledování spotřeby elektrické energie na koksově Svoboda probíhá v reálném čase v rámci informačního systému řízení elektroenergetiky.

Pro snižování tepelných ztrát průběžně provádíme izolace potrubních tras a výměnu oken za okna plastová.

Spotřeba energií na tunu produkce

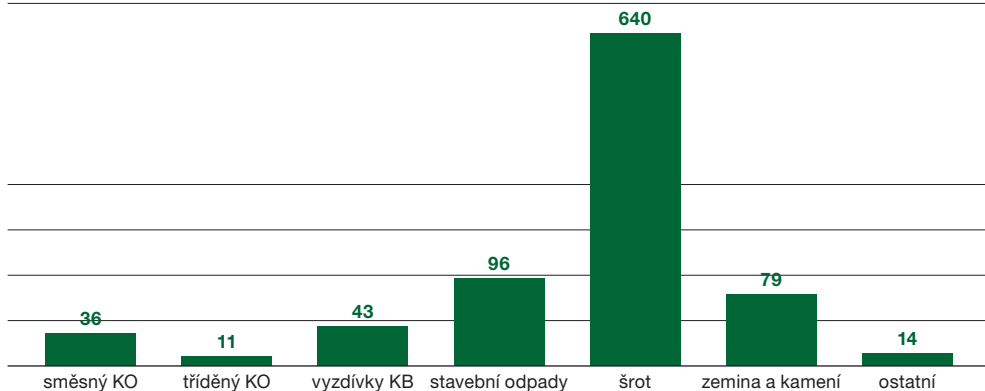

Vývoj spotřeby energií na tunu vyrobeného koksu (t cks) je závislý na klimatických podmínkách a realizovaných výrobních programech.

7. Nakládání s odpadem

V roce 2020 jsme vyprodukovali 919 tun odpadů, z toho bylo 96 tun nebezpečných odpadů. Nejvýznamnější položkou produkce odpadů jsou i nadále kovové odpady, v celkové produkci jsou zastoupeny 70 procenty. Nebezpečné odpady vznikly zejména při opravách koksárenských komor, při stavebních a demoličních činnostech. Komunální odpady (směsný KO + vyříděná spalitelná složka KO) se na celkové produkci podílely cca pěti procenty.

Přehled produkce odpadů v roce 2020 (v tunách)

V roce 2020 bylo zaměstnanci OKK v rámci projektu „Zelená firma“ uloženo do sběrného boxu 75 kg drobného elektroodpadu.

Máme uzavřenou smlouvu s autorizovanou společností EKO-KOM a jejím prostřednictvím jsme v roce 2020 plnili oznamovací povinnost o produkci obalů na území ČR. Množství obalů dovezených do ČR jako součást zboží se týká pouze jediného dodávaného výrobku, obal tvoří dřevo a papír (560 kg dřevo, 140 kg papír).

8. Nakládání s chemickými látkami

V návaznosti na změnu klasifikace látky Černouhelný dehet byla Agentuře pro chemické látky (ECHA) předložena aktualizace registrační dokumentace tohoto vyráběného produktu. Zároveň byl aktualizován také bezpečnostní list této látky.

Novela zákona o ochraně veřejného zdraví v §44 upustila od požadavku vypracovat pro látky s vyjmenovanými nebezpečnými vlastnostmi tzv. Pravidla o bezpečnosti, ochraně zdraví

a ochraně životního prostředí při nakládání s nimi. Aby byly zaměstnancům i nadále veřejně dostupné vybrané informace z bezpečnostních listů látek/směsí, připravil odbor BOZP a ŽP tzv. Karty chemických látek.

Výroba surového benzolu a černouhelného dehtu musí probíhat za tzv. přísně kontrolovaných podmínek. V roce 2020 bylo instalováno nové zařízení na odběr vzorku benzolu, tím byla zcela eliminována expozice této látky při vzorkování provozního a odebírání expedičního vzorku.

9. Hygiena práce

Kontrolní měření pracovních podmínek v roce 2020 bylo provedeno na základě rozhodnutí KHS MSK.

Realizovaná kontrolní měření v roce 2020:

- kontrolní měření benzo(a)pyrenu v pracovním prostředí u profesí na středisku chemická výroba, strojní údržba a elektro údržba.
- kontrolní měření benzenu v pracovním prostředí u profesí na středisku chemická výroba a strojní údržba.
- kontrolní měření hluku v pracovním prostředí u profesí na všeobecném středisku.
- kontrolní měření posouzení ergonomie pracovního místa v pracovním prostředí u profesí laborant – vzorkař, rampař a strojník vodičského vozu.
- kontrolní měření fibrogenního prachu v pracovním prostředí na středisku koksovací pece.
- kontrolní měření vibrací na ruce v pracovním prostředí na středisku koksovací pece a všeobecné středisko.

Celkové finanční náklady na měření pracovních podmínek v roce 2020 dosáhly 278 tis. Kč. V roce 2020 nebyla registrována nemoc z povolání.

10. Bezpečnost práce

Během roku 2020 jsme zaznamenali sedm pracovních úrazů, které si vyžádaly pracovní neschopnost delší než tři kalendářní dny (z toho 1 s hospitalizací nad 5 dnů).

Pracovní úrazovost za rok 2020:

Ukazatel	Hodnota
počet všech úrazů	7
počet úrazů smrtelných	0
počet úrazů s hospitalizací nad 5 dnů	1
počet zameškaných směn následkem úrazu	380
ukazatel úrazové četnosti	9,83
ukazatel úrazové závažnosti	4,00
průměrný počet zaměstnanců	491
počet proutonaných kalendářních dnů z důvodu PÚ	576
úrazová četnost na 100 zaměstnanců	1,43

11. Požární ochrana

Řídí se zákonem č. 133/1985 Sb. V rámci pravidelného proškolení proběhlo roční opakované školení zaměstnanců na jednotlivých střediscích z PO.

V září 2020 proběhlo námětové cvičení jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku. Cílem cvičení bylo opětovné prověření organizační a technické připravenosti zaměstnanců a členů JSDHP – **Únik koksárenského plynu ze sirovodíkové pračky.**

12. Staré ekologické zátěže

Staré ekologické zátěže, tj. zátěže vzniklé před privatizací OKD, a.s., jsou řešeny na základě ekologické smlouvy č. 131/96, uzavřené mezi OKD, a.s. a Fondem národního majetku ČR (FNM ČR). Ekologickou smlouvou se FNM ČR zavázal uhradit OKD, a.s. účelně vynaložené náklady na splnění ekologických závazků, které budou na základě rozhodnutí orgánu statní správy (OI ČIŽP Ostrava) v projektu nápravných opatření stanoveny. Na základě následného dodatku k této smlouvě byly práva a povinnosti vyplývající z ekologické smlouvy převedeny z OKD, a.s. na OKK Koksovny, a.s. a z FNM ČR na Ministerstvo financí ČR.

Analýzy rizika zpracované na vytipovaných lokalitách s předpokládanou starou ekologickou zátěží prokázaly nutnost sanačního zásahu u těchto lokalit: Koksovna **Československé** armády (ČSA), Koksovna Svoboda (KSv), Koksovna Jan Šverma (KJŠ), skládka chemických odpadů KJŠ, Černý příkop, bývalá Koksovna Lazy a Koksovna Trojice.

V lokalitě koksovny Jan Šverma probíhá od roku 1998 ochranné sanační čerpání. V roce 2016 bylo zahájeno zpracování projektu na celkovou sanaci lokality KJŠ. V roce 2019 byl dokončen projekt I. etapy sanace KJŠ, předpoklad zahájení celkové sanace je rok 2021. Následně v roce 2020 Ministerstvo financí vyhlásilo veřejnou soutěž na zakázku pod názvem „SEZ – Koksovna Jan Šverma, společnosti OKK Koksovny, a.s., sanace **nesaturované zóny** I. etapa“, v rámci které budou provedeny demolice vytypovaných kontaminovaných stavebních a technologických objektů a doprůzkum včetně projektu sanace nesaturované zóny II. etapy. Tuto etapu bude provádět společnost AWT Rekultivace, a.s.

Na lokalitě koksovny Svoboda bylo v souladu s rozhodnutím zahájeno v roce 2016 ochranné sanační čerpání. V rámci schváleného projektu byly realizovány sanační plochy, vybudovány dekontaminační stanice a infiltrační (zasakovací) objekty. V roce 2019 byly realizovány další čtyři vrty pro doplnění údajů o znečištění a v roce 2020 byly mimo ochranné sanační čerpání realizovány činnosti spojené se zpracováním matematického hydraulického a transportního modelu.

Další průzkumné práce byly prováděny na lokalitách bývalých koksoven ČSA, Lazy a skládky chemického odpadu u KJŠ.

Při pravidelných kontrolách provedených KÚ MSK, ČIŽP, OIP, KHS a HZS nebyly shledány závažné nedostatky v oblasti bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí a nebyla v této oblasti stanovena správními orgány žádná sankce.

Zprávu zpracoval kolektiv zaměstnanců OKK Koksovny, a.s.

Ostrava, duben 2021

Více o společnosti OKK Koksovny, a.s. na www.koksovny.cz.